

สรุปการเสวนา เรื่อง Big-Data กับการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติในยุค Thailand 4.0
วันที่ 12 มีนาคม 2561 เวลา 09:00-12:00 น.
ห้องประชุม CC - Auditorium อาคารศูนย์ประชุม อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย

เนื้อหาโดยย่อ

ที่มา

จากที่ประเทศไทยมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาประเทศในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ฯลฯ ในขณะที่ประเทศมีข้อจำกัดของงบประมาณ และข้อจำกัดด้านอื่นๆ อีกมาก ทำให้การแก้ปัญหาในอดีตไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัจจุบัน มีแนวคิดการนำเอาเทคโนโลยีมาวิเคราะห์ข้อมูลของประเทศในหลายมิติ เพื่อวางแผนและแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาระดับประเทศเหล่านี้ให้ตรงจุดมากขึ้น มาร่วมรับฟัง ว่าปัจจุบันปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยเป็นอย่างไร มีความรุนแรงแค่ไหน และมุมมองของหน่วยงานต่างๆ ต่อการแก้ปัญหาเหล่านั้นเป็นอย่างไร ซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยีทันสมัย มาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในมิติใหม่ๆ ได้อย่างไร

ประเด็นที่ได้

หนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มียุทธศาสตร์ที่ 4 ที่มุ่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยช่องว่างทางรายได้ การศึกษา การเข้าถึงบริการสาธารณสุข การถึงบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เป้าหมายหนึ่ง ที่วางไว้คือการลดความแตกต่างทางรายได้ระหว่างคนจน 10% และคนรวย 10% ลงให้เหลือ 15 เท่าภายในปี 2579 และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ไม่เกิน 0.36 และดัชนีความก้าวหน้าของคนไม่ต่ำกว่า 0.6 ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาคความยากจนต้องเข้าใจว่าความยากจนไม่ใช่แค่ความยากจนทางเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่เป็นความยากจนเชิงโครงสร้างอันประกอบไปด้วย การขาดศักยภาพในการดำรงชีวิต ขาดการศึกษา ขาดทรัพยากร ขาดการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วม และขาดข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ในการประกอบอาชีพ มีภาระพึ่งพาสูง การวัดความยากจนจะวัดความยากจนเชิงสัมบูรณ์โดยการคำนวณความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตของครัวเรือนออกมาเป็นตัวเงินที่เรียกว่า เส้นความยากจน เพื่อใช้เปรียบเทียบกับรายจ่ายหรือรายได้ครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีตัวชี้วัดอื่น เช่น Human Achievement Index (HAI) และ Multidimensional Poverty Index (MPI) MPI เป็น การวัดเชิงโครงสร้าง 5 ด้าน ประกอบด้วย ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาทางการเงิน ปัญหาการเข้าถึงบริการภาครัฐ ปัญหาความเป็นอยู่ และปัญหาด้านการศึกษา และเมื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจะทำให้ทราบว่าคนจนเป็นใคร อยู่ที่ไหน และมีปัญหาอะไร จะแก้ไขปัญหายังไงจึงจะตรงประเด็นและประเมินผลนโยบายได้อย่างแท้จริง ในการแก้ไขปัญหาระดับมหภาคไม่เพียงพออีกต่อไปต้องลงไปถึงระดับจุลภาคด้วย ซึ่งปัจจุบันจากการลงทะเบียนคนจนเมื่อคัดกรองแล้วจำนวน 11.4 ล้านคน ยังพบว่าจำนวน 6.4 ล้านคน ต้องการที่จะได้รับการพัฒนาอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถของตัวเอง ข้อมูลจากการลงทะเบียนคนจนจำนวน 11.4 ล้านคน เป็นข้อมูลจริงที่สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อให้เป็น Smart Data ต่อไปได้ สถาบันวิจัยเศรษฐกิจ ปว้ย อิงภรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทยชี้ 3 โจทย์หลักที่จะแก้ปัญหาคความยากจนคือ การเข้าถึงแหล่งทุน การเพิ่มผลตอบแทนจากทุน และการลดความ

เพราะบางอันเนื่องมาจากความเสี่ยงต่างๆ วิธีการที่จะทำให้คนจนแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนวิธีหนึ่งคือการเพิ่มประสิทธิภาพของตลาดให้คนจนเข้าสู่ระบบตลาดได้ก่อน โดยต้องมุ่งเป้าอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย กำลังดำเนินนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพของตลาดการเงิน ส่งเสริมให้คนเข้าถึงบริการทางการเงิน และสร้างตลาดในบางผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นแต่ยังไม่เกิดขึ้น ข้อมูลที่ได้จากเทคโนโลยีจะช่วยให้ออกแบบนโยบายและมุ่งเป้าได้อย่างถูกต้อง และช่วยให้ทำการทดลองและวัดผลได้ ลด market friction ที่ไม่ทำให้เกิดตลาดขึ้น จากข้อมูลที่ผ่านมาทำให้ทราบว่าหมู่บ้านในพื้นที่ใดไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ใน 5 กิโลเมตร กลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดปัญหานี้เสียและ ข้อมูลความเสี่ยงรายเกษตรกรหรือรายแปลงสามารถลด market friction ของตลาด ประกันภัยพืชผลได้ สำหรับเครื่องมือที่ ศอ. พัฒนาขึ้นมาเป็นการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อแก้ไขภัยในการซื้อประกันภัยโดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ MPI ทำให้ทราบว่าคนจนอยู่ที่ไหน ต้องการอะไร จะฟื้นความยากจนได้อย่างไรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของประชากรในพื้นที่

ภาพบรรยากาศในงาน

